

#031: (B) Je to pre mňa španielska dedina...

Ahojte, vítam vás pri počúvaní podcastu SlovakforU.

Volám sa Zuzana a mojím snom je pomôcť vám naučiť sa slovenčinu.

Všetky informácie k podcastu spolu s prekladmi do ruštiny a ukrajinčiny nájdete na

www.slovakforu.sk.

Dnes si povieme päť užitočných výrazov, v ktorých sa nachádza názov krajiny a ktoré radi používame.

Podme na to!

V ľahšej úrovni podcastu na tému “Odkiaľ si?” sme si povedali, ako hovoriť o tom, odkiaľ ste a kde bývate.

V tejto časti, ktorá bude trochu ťažšia a zameraná najmä na počúvanie, si povieme 5 výrazov, frazeologizmov, v ktorých sa nachádza názov nejakej krajiny. Tieto výrazy používame v rôznych situáciách, ktoré si vysvetlíme tiež.

Prvý takýto výraz je - **Je to pre mňa španielska dedina.**

Prirovnanie “španielska dedina” sa u nás používa v súvislosti s niečím komplikovaným, zamotaným, neprehľadným. Tento výraz sa na označenie niečoho, čomu nerozumieme, používal už od 16. storočia, na svedomí to zrejme majú úzke uličky dediniek, v ktorých sa človek ľahko stratí. Vtipné je, že Nemci používajú v týchto prípadoch výraz česká dedina, ktorý vznikol zrejme podľa skúsenosti Nemcov v Sudetách. Angličania používajú v tejto súvislosti prirovnanie ku gréčtine a v Poľsku sa na označenie niečoho nejasného a trochu popleteného uchytilo nedávno spojenie český film.

Ak sa učíte slovenčinu, môže byť pre vás španielska dedina slovenská gramatika. Nič si z toho nerobte, gramatika potrápi aj Slovákov a časom to pôjde ľahšie.

Druhý taký výraz je “**Si presný ako švajčiarske hodinky**” alebo “**funguje to ako švajčiarske hodinky.**”

Označenie „švajčiarske hodinky“ znamená, že je všetko presné, organizované a perfektne a spoľahlivo všetko funguje. Švajčiarsko sa v hodinárskom priemysle pýši bohatou históriou a tradíciou, a výrobky tých najšpičkovejších hodinárov na svete sú synonymom tej najvyššej kvality. Ak niekomu alebo o sebe povieme, že ste presný ako švajčiarske hodinky, znamená to, že všade chodíte načas a nemeškáte. Ak sa o niečom povie, že to funguje, ako švajčiarske hodinky, tak sa tým myslí, že všetko klope a funguje bez problémov.

Tretí výraz je **“švédske stoly”**.

Ide o spôsob podávania jedla na jeden stôl, z ktorého si každý zoberie, čo chce. Najčastejšie sa s takouto formou stolovania stretnete na dovolenke, kde sa takto servírujú raňajky, obedy a večere. Čoraz častejšie sa so švédskymi stolmi stretnete aj na svadbách a rodinných oslavách. S týmto typom občerstvenia začali, ako už z názvu vyplýva, vo Švédsku. Najskôr vo forme bufetu pred oficiálnym stretnutím, na ktorom hostia hodovali. V polovici 17. storočia sa švédske stoly presunuli na hlavný jedáľenský stôl. Ľudia si brali, na čo mali momentálne chuť a popritom im čašníci nosili ďalšie, teplé aj studené jedlá. Malo to jednu výhodu, nemuseli odbiehať od stola a mohli naraz jesť aj diskutovať. Vo Švédsku by ste s názvom švédsky stôl, ani s jeho doslovným prekladom nepochodili. Nazývajú to "Smörgåsbord", čo v doslovnom preklade znamená: stôl, pri ktorom si robíme obložené chlebíčky.

Štvrtý výraz je **“Chodíš ako Bludný Holanďan.”**

Označenie bezcieľne potulujúceho sa človeka vychádza zo stredovekej severskej legendy o námorníkovi. Bludného Holanďana- loď duchov pozná každý, kto videl Pirátov z Karibiku. Podľa legendy sa Bludný Holanďan objavuje pri Myse dobrej nádeje v Juhoafrickej republike. Kapitán lode, Hendrik van der Decken sa plavil so svojou posádkou z Jakarty v Indonézii naspäť do Európy. Pri Myse dobrej nádeje ho však zastihla búrka. Kapitán sa zaprisahal, že napriek búrke mys obopláva, hoci by mu to malo trvať do súdneho dňa. Kvôli vyslovenému sľubu sa teraz musí naveky plaviť so svojou posádkou po siedmich moriach. Keď búrka prestala, viacerí kapitáni údajne spozorovali loď duchov, ktorú pomenovali Bludný Holanďan.

Ak teda niekto chodí z miesta na miesto, bez nejakého cieľa, môžete povedať, že chodí ako Bludný Holanďan.

Posledným piatym výrazom si spomenieme na slovenskú kuchyňu, keďže budem hovoriť o **francúzskych zemiakoch**.

Francúzske zemiaky sa často varia v slovenských domácnostiach, školských jedálňach aj v reštauráciách. Pôvodný recept už asi neobjavíme. Môžeme sa teda len domnievať, že táto pochúťka bola inšpirovaná savojskými tartiflette či kráľovskými zemiakmi, a že prívlastok „francúzske“ dostali práve vďaka geografickému pôvodu idey. Jedlo zložené zo zemiakov zapekaných s údeninami, niekedy aj s vajíčkom, smotanou a syrom dostalo názov francúzske zemiaky zrejme preto, že kráľ Ľudovít XIV. si mohol medzi prvými Európanmi pochutnávať na zemiakoch čerstvo dovezených z Ameriky.

Viac o slovenskej kuchyni si môžete vypočuť v epizóde 11, Slovenská kuchyňa.

Aké výrazy s použitím názvu krajiny poznáte vy? Môžete mi napísať na email slovakforu@gmail.com.

Všetky transkripty a cvičenia nájdete na www.slovakforu.sk.

Tak a to bolo na dnes všetko.

Ak sa vám podcast páči, zdieľajte ho prosím svojim kamarátom.

Teším sa na vás v ďalšej časti.

Prajem vám nádherný deň.